

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології

Михайло КОЦЬ

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Луцьк – 2024

УДК [159.9:62]:371.214.115

ББК 88.411 p30 2

K75

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 6 від 21 лютого 2024 р.)

Рецензенти:

А. В. Кульчицька, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології Волинського національного університету ім. Лесі Українки

Коць М. О.

K-75 Педагогічна практика : методичні рекомендації до вивчення освітнього компонента. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2024. 26 с.

У методичних рекомендаціях представлений зміст основних завдань для засвоєння освітнього компонента «Педагогічна практика» для здобувачів освіти ОКР «Бакалавр» спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми Психологія факультету психології.

©Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024 р.

© Коць М. О., 2024 р.

ЗМІСТ

1. ОПИС	ОСВІТНЬОГО
КОМПОНЕНТА.....	4
2.	ЕТАПИ
ПРАКТИКИ.....	8
3. ВИДИ (ФОРМИ)	ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ЗАВДАНЬ.....	9
4	ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРАКТИКИ.....	15
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	
ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	
	21
6. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	24

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента за навчальним планом 2019 року
денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія Психологія, Бакалавр	Нормативна
		Рік навчання 4
		Семестр – 7
		Консультації - 12 год.
Кількість годин / кредитів 180 /5		Самостійна робота – 168 год.
		Форма контролю: залік

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента за навчальним планом 2018 року
заочна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія Психологія Бакалавр	Нормативна
		Рік навчання 5
		Семестр – 9
		Консультації - 22 год.
Кількість годин / кредитів 180 /6		Самостійна робота – 158 год.
		Форма контролю: залік

Анотація курсу. Освітній компонент є нормативним курсом циклу професійної та практичної підготовки фахівця, одним із тих, які зорієнтовані на психологічну діагностику та корекцію. Він покликаний апробувати отримані теоретичні знання на практиці в умовах освітнього процесу.

Педагогічна практика у майбутніх психологів – це частина їхньої освітньої програми, яка передбачає здобуття практичних навичок у реальному педагогічному середовищі. Ця практика спрямована на набуття студентами – майбутніми психологами конкретних педагогічних навичок, вмінь та досвіду, необхідних для роботи в галузі психології.

Педагогічна практика охоплює такі аспекти:

Стажування в освітніх установах: Студенти можуть працювати асистентами вчителя, проводити психологічні консультації, вести групові заняття або спостерігати за педагогічним процесом.

Участь у психологічних проектах: Студенти можуть брати участь у реалізації проектів з психології, співпрацювати з психологами та вчителями для вивчення конкретних аспектів психології в освітньому середовищі.

Проведення психологічних тренінгів та семінарів: Учасники педагогічної практики можуть мати можливість організувати та проводити тренінги чи семінари для учнів з психологічних тем.

Проведення досліджень в освітньому середовищі: Студенти можуть займатися науковою діяльністю, проводити психологічні дослідження в освітньому контексті.

Ця практика дозволяє майбутнім психологам отримати реальний досвід роботи в педагогічній сфері, застосувати свої теоретичні знання на практиці та розвивати необхідні педагогічні та психологічні навички для успішної роботи у цій галузі.

Пререквізити: загальна психологія, психодіагностика, вікова психологія, педагогіка, педагогічна психологія.

Постреквізити: корекційно-реабілітаційна практика, превентивна практика, асистентська-науково-педагогічна практика.

Предмет вивчення – особистість здобувача освіти, учнівський колектив, психолого-педагогічна характеристика.

Мета і завдання ОК «Педагогічна практика»

Метою педагогічної практики є поглибити і закріпити теоретичні знання, отримані здобувачами освіти в університеті, навчити застосовувати їх на практиці в навчально-виховній роботі з учнями закладів загальної середньої освіти.

Основними завданнями ОК «Педагогічна практика» є:

- аналізувати, відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу для розробки типової навчальної програми з дисципліни;
- відбирати, узагальнювати, структурувати зміст навчального матеріалу для лекційного виступу;
- розробляти та проводити практичні заняття з обраної теми;
- використовувати психодіагностичні методи та методики у відповідності з темою практичного заняття;
- враховувати при проведенні лекції чи практичного заняття знання про вікові та індивідуальні особливості людини;
- здійснювати активізацію діяльності учнів;
- застосовувати різноманітні методи, прийоми та засоби навчання;
- проводити зворотний зв'язок з аудиторією поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих в процесі навчання з педагогічних і спеціальних дисциплін, їх практичне застосування в навчально-виховній роботі з учнями.

Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетенції

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетенції

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

II. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст роботи	Терміни виконання
I етап — підготовчий.	Аналіз організаційно-функціональних особливостей бази практики та розробка методичних матеріалів до майбутніх занять. Знайомство з навчальним закладом, його історією, традиціями, структурою, керівниками Знайомство з навчально-виховним процесом у навчальному закладі та плануванням роботи. Знайомство з діяльністю психолога. Вивчити специфіку роботи класного керівника.	Перший тиждень
II етап - основний	Відвідати уроки різних учителів (не менше 5 уроків)	1-2 тиждень
	Підготувати та провести одне пробне та одне залікове навчальне заняття (тривалість кожного – 45 хвилин) з учнями (уроки, семінари, практичні заняття, тренінги). Відвідати всі залікові уроки та виховні заходи студентів-практикантів, які проходять практику у тому ж навчальному закладі, брати участь в їх обговоренні	2-3 тиждень
	Підготувати та провести один колективний заліковий виховний захід з учнями	3-4 тиждень
	Підготувати та провести один колективний заліковий виховний захід з учнями. На основі отриманих даних написати психолого-педагогічну характеристику на клас	3-4 тиждень

	Провести 1 – 2 бесіди (або консультації) з вчителями чи батьками на психологічну тематику – при потребі. Виконувати разові індивідуальні завдання керівників практики та адміністрації школи. Заповнити щоденник та підготувати звіт з практики.	3-4 тиждень
III - заключний етап	Заповнити щоденник та підготувати звіт з практики.	4 тиждень

III. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Під час педагогічної (виробничої) практики здобувачі освіти повинні виконати наступні індивідуальні завдання :

1. Скласти календарний план роботи.
2. Скласти графік відвідування місця проходження практики.
3. Оформити щоденник педагогічної практики.
4. Вести щоденник особистих записів.
5. Ознайомитись з навчальним закладом, його історією, традиціями, структурою, керівниками.
6. Ознайомитись з навчально-виховним процесом у навчальному закладі та плануванням роботи.
7. Ознайомитись з діяльністю психолога.
8. Вивчити специфіку роботи класного керівника (або наставника групи).
9. Вивчити роботу методичного об'єднання (комісії, семінару) навчального закладу.
10. Вивчити особливості гурткової роботи в навчальному закладі.
11. Відвідати уроки різних учителів (для стаціонару – не менше 10 уроків).

12. Відвідати всі залікові уроки та виховні заходи студентів - практикантів, які проходять практику у тому ж навчальному закладі, брати участь в їх обговоренні .
13. Підготувати конспекти 2 лекцій (згідно вимог)
14. Підготувати конспект виховного заходу або розробити тренінг (корекції тривожності, агресивності тощо).

Зважаючи на широкий спектр можливих тематик та форматів виховних заходів, до прикладу, розглянемо конспект виховного заходу з темою *"Розвиток толерантності та міжкультурного розуміння"*.

Тема: "Всеосяжна толерантність: Шлях до взаєморозуміння та співіснування"

Мета: Поглибити розуміння учасників про толерантність, важливість міжкультурного розуміння та побудову відкритого та толерантного співіснування в різноманітному світі.

Час проведення: 60-90 хвилин

Етапи та активності виховного заходу:

Вступ (10 хвилин):

Привітання та пояснення мети заходу.

Вступне слово про толерантність та важливість розуміння різноманітності.

Інтерактивна дискусія (20 хвилин):

Групова дискусія: Що таке толерантність? Чому вона важлива в сучасному світі?

Поділ думок щодо викликів та переваг багатокультурного середовища.

Творчі вправи (30 хвилин):

"Шари та східці": Розуміння різниць та спільних рис учасників заходу через співпрацю та обмін думками.

Створення колажу із символів різних культур, які відображають унікальність та спільні цінності.

Підсумки та висновки (10 хвилин):

Обмін досвідом: Кожен учасник ділиться своїми враженнями та висновками від заходу.

Заключні слова: Заохочення до практикування толерантності у повсякденному житті.

Зважаючи на широкий спектр можливих тем та напрямків для виховних заходів або тренінгів, наведемо приклад конспекту тренінгу з розвитку емоційного інтелекту:

Тема: *"Розвиток емоційного інтелекту: Вплив на успішність та стабільність у житті"*

Мета: Розширити розуміння учасників про емоційний інтелект та його вплив на особистісний розвиток, соціальну взаємодію та досягнення успіху.

Час проведення: 90 хвилин

Етапи та активності тренінгу:

Вступ (10 хвилин):

Привітання та пояснення мети тренінгу.

Коротке введення у поняття емоційного інтелекту.

Теоретична частина (20 хвилин):

Пояснення складових емоційного інтелекту.

Подання прикладів, як емоційний інтелект впливає на різні сфери життя.

Групові вправи (30 хвилин):

Рольова гра: Ситуації в житті та вирішення конфліктів з використанням емоційного інтелекту.

Дискусія в групах: Взаємодія з людьми та способи поліпшення комунікації на основі емоційного інтелекту.

Підведення підсумків (15 хвилин):

Запитання та відповіді: Рефлексія отриманих знань.

Заключні слова та резюме основних ідей.

Домашнє завдання (5 хвилин):

Запрошення до самостійного вивчення та розвитку емоційного інтелекту.

Цей конспект можна варіювати та адаптувати в залежності від потреб аудиторії та мети тренінгу. Також важливо врахувати інтерактивність та співпрацю учасників під час проведення заходу.

15. Написати психолого-педагогічну характеристику учнівського колективу.

Психолого-педагогічна характеристика учнівського колективу базується на спостереженнях, аналізі та взаємодії з учнями. Вона включає в себе такі аспекти:

Соціальна динаміка: Колектив може бути згуртованим або роздрібненим, відносини між учнями можуть бути дружніми чи напруженими. Це також включає у себе взаємодію між різними соціальними групами в класі.

Академічний потенціал: Оцінка загального рівня навчальних досягнень, мотивації до навчання, проблеми, які можуть впливати на успіх у навчанні.

Поведінкові особливості: Спостереження за зовнішніми проявами поведінки, рівнем самоконтролю, дисципліни та взаєминами з вчителями та однолітками.

Емоційний стан: Розуміння емоційного клімату класу, виявлення причин можливих стресових ситуацій, реакцій на них та способів, якими учні впораються з емоціями.

Індивідуальні особливості: Оцінка особистісних рис учнів, їхніх сильних сторін, слабкостей, інтересів, можливостей для саморозвитку.

Специфічні потреби: Визначення потреб учнівського колективу щодо підтримки, врахування можливих проблем чи викликів, з якими стикається група.

Така характеристика дозволяє педагогам та психологам краще розуміти учнівський колектив, його потреби, проблеми та можливості для подальшого планування освітнього процесу та розвитку особистостей учнів.

16. Оформити та захистити матеріали практики.

IV. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: – Складання індивідуального плану навчальних, виховних занять, проведення досліджень, його погодження з керівником практики; Підбір необхідних діагностичних методик; Розробка основних етапів діагностичного дослідження класу (паралелі).	15
2. Індивідуальні вміння здобувача: – вміння проводити навчальні заняття та виховні заходи. – вміння проводити діагностичне обстеження класного колективу (паралелі); – вміння здійснити обробку отриманих даних та інтерпретувати результати діагностичних обстежень; – вміння узагальнити та представити психолого-педагогічну характеристику учнівського колективу; – вміння контактувати з членами колективу навчального закладу (учнями, вчителями, адміністрацією). Дотримання норм і правил поведінки та техніки безпеки закладу проходження практики.	10
3. Особистісні характеристики: – дисциплінованість під час проходження практики; – ініціативність; – самостійність; – професійна спрямованість; – інноваційність тощо.	5
4. Оцінювання процесу проходження практики: – якість проведення навчальних занять. Виховних та діагностичних заходів; – оформлення звіту про проходження практики (повнота, наявність всіх пунктів, якість підсумкового аналізу, своєчасність подання).	20

5. Оцінювання звітної документації: – визначення теми, предмету, мети власного емпіричного дослідження; – вибір пакету діагностичних методик та складеного плану роботи ; – зроблений якісний та кількісний аналіз отриманих даних; – проведеного консилиуму, розробка та надання рекомендацій за результатами обстеження класному керівнику та адміністрації закладу.	20
6. Оцінювання допоміжної документації : – загальне оформлення щоденника; – оформлення звіту про проходження практики (повнота, наявність всіх пунктів, якість підсумкового аналізу, своєчасність подання)	5
7. Захист практики.	25
Сума	100

Політика оцінювання результатів практики

Уся політика оцінювання базується на врахуванні ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf

та ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf

Вимоги:

- обов'язкове відвідування бази практики;

- активність здобувача освіти під час виконання завдань, передбачених програмою практики;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- своєчасне оформлення та подання звіту на кафедру. *Не допустимо:*
- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача, вчителя, практичного психолога при необхідності виконання певних завдань, передбачених програмою практики); - порушення дисципліни; - списування та плагіат.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога (<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>);
 - надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика викладача щодо здобувача освіти:

- *на рівні формальної освіти* – здобувач освіти повинен отримати бали під час проходження педагогічної практики (враховуються бали за індивідуальну та групову роботу, виступи, дискусію, проведені уроки, виховні заходи, діагностична та корекційна робота тощо) – макс. 100 балів;
- *на рівні неформальної освіти* – 1 бал за участь у науковому семінарі чи конференції; 2 бали за публікацію результатів дослідницької роботи у формі тез або статті за проблематикою освітнього компонента (макс. 3 бали);
- *на рівні інформальної освіти* – детальне за ознайомлення зі специфікою роботи дослідно-експериментального майданчика Луцького навчально-реабілітаційного центру (макс. 1 бал).

Сумарно : 100 балів.

Критерії оцінювання проходження здобувачами освіти педагогічної (виробничої) практики:

Оцінка «**відмінно**» - (90-100 балів) - всі завдання педагогічної практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння здобувача освіти застосовувати і творчо використовувати психологічні та методичні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності в закладі середньої освіти. Виявлено вміння будувати стосунки зі здобувачами освіти; вміння аналізувати освітній

процес, проводити науково-педагогічні дослідження за різними методиками. Продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні виховних заходів у ЗСО. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику здобувача освіти-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

Оцінка **«дуже добре» - (82-89 балів)** – завдання, передбачені силабусом практики виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння (на конструктивному рівні) застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями діяльності в ЗСО. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику здобувача освіти-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

Оцінка **«добре» - (75 – 81 бали)** - завдання практики виконано. У ході виконання завдань, зокрема підготовка до занять, допускалися незначні помилки. Недостатньо аргументовано здійснював аналіз освітнього процесу. Під час проведення виховних заходів виявляв старанність. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику здобувача освіти-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка «задовільно» - (67 – 74 бали) - завдання практики виконано не в повному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Недостатньо обґрунтовано вибирав методи проведення занять та форми проведення виховних заходів. Допускав помилки під час аналізу освітнього процесу. Звітна документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «достатньо» - (60 –66 балів) - завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «незадовільно» - (1 –59) незадовільно з можливістю повторного складання. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук. Здобувач освіти не виконав запланованих завдань практики і виявив повну невідповідність до практичної діяльності на репродуктивному та конструктивному рівнях майбутньої професійної діяльності.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Після закінчення практики у *тижневий термін* (або до дати вказаної як дедлайн) кожен здобувач освіти повинен подати керівникові від кафедри педагогічної та вікової психології для захисту пакет звітної документації. Після перевірки керівником практики документації практики, поданої здобувачем освіти, відбувається *захист в присутності комісії*.

Терміни проведення заліку, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом заліково-екзаменаційної сесії. У разі не отримання заліку, здобувач освіти може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за практику.

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Методичні рекомендації щодо проходження практики

1. Аврамченко Н. В. Практична спрямованість студентів-психологів під час проходження практики : *методичні рекомендації*. Київ: НПУ ім. Драгоманова. 2007. 64 с.
2. Методичні рекомендації до організації навчально-дослідницької діяльності студентів та написання наукових робіт/ Укладач О. Є. Іванашко. Луцьк, РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 60 с.

Рекомендована література

Основна

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. Київ, Вища школа, 1997. 168 с.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. Київ, Кондор, 2008. 272 с.
3. Бондаренко О. Психологічна допомога особистості. Харків, 1996. 296с.
4. Горностай П. П. Теория и практика психологического консультирования. *Проблемный подход*. Київ, 1995. С. 37-86.
5. Ілляшенко Т. Д. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання. Київ, 1997. 294с.
6. Максименко С. Д. Теоретичні основи побудови принципів та критеріїв психологічної організації навчання *Психологічна організація умов розвитку суб'єкта учіння*. Київ, 1996. С.18- 48.
7. Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / за ред. В.М. Гриньової, С.Т. Золотухіної. Харків, 2006. 224 с.

8. Педагогічна практика "Пробні уроки" навч.-метод. посіб. / [І.С. Руснак, М.Г. Іванчук, Т.Д. Федірчик та ін.]; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці, 2006. 159 с.
9. Педагогічна практика [Текст] / МОН молодь спорту України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини . Умань : Жовтий О. О., 2013. 181 с.
10. Шулдик В. І., Шулдик Г. О. Педагогічна практика [Текст] : навчально- методичний посібник. Умань : Жовтий О. О., 2013. 162с.
- 11.Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції Київ,1996. С. 3467.

Допоміжна

1. Коць М. О., Демчук С. М. Особливості діагностики уваги молодших школярів з особливими освітніми потребами, які мають порушення мовлення. *Сучасна наука та освіта Волині : зб. матеріалів наук.-практ. конф. , 22 листоп. 2018 р. , м. Володимир-Волинський. / упоряд., голов. ред. Б. Є. Жулковський. Луцьк : Волиньполіграф, 2018. С. 481-483.*
2. Коць М. О., С. В. Куляк. Професійне самовизначення та особливості професійної орієнтації дітей з вадами психофізичного розвитку. *Освітні горизонти. Інформаційно-методичний вісник ; Луцьк, 2018. С. 775-780.*
3. Коць М. О., Тучак А. М. Професійне самовизначення у процесі соціалізації дітей з вадами психофізичного розвитку. *Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклюзивної та спеціальної освіти : матеріали IV наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 13 лютого 2019 р.) ; ред. В. В. Чижик. Луцьк: ЛІРоЛ, 2019. С. 71-73.*
4. Коць М. О. Т. М. Ятчук. Особливості діагностики особистісної сфери підлітка з особливими освітніми потребами. *Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. С. 235–240.*
5. Коць М. О., Ятчук Т. М. Специфіка діагностики особистісної сфери підлітків з особливими освітніми потребами. *Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного*

- університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2019. С. 120-127.
6. Коць М., Давидюк К. Особливості мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку. *Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. С. 129–133.*
 7. Коць М., Цвігун О. Мотивація кар'єрного росту оперативного персоналу атомної електростанції. *Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. 218–222.*
 8. Коць М., Давидюк К. Діагностика мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку профільних класів. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. С. 97–100.*
 9. Коць М., Цвігун О. Діагностика мотивації кар'єрного росту оперативного персоналу атомної електростанції. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. С. 66–69.*
 10. Коць М. О., Ятчук Т. М. Психолого-педагогічні засади корекції порушень особистісної сфери в підлітків з особливими освітніми потребами. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія» : збірник наукових праць. Острог : Вид-во НаУОА, червень 2019. № 8. С. 42–46.*
 11. Коць М., Цвігун О. Психологічний аналіз емоційного вигорання у студентської молоді. *Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол.: Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2020. С. 125-129.*

12. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти : затв. наказом МОНУ від 06.09.2000 № 434 та зареєстр. в Міністерстві юстиції України 26.09.2000 за № 659/4880. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00>.
13. Психолого-педагогічна практика (практично-зорієнтований посібник на допомогу студентам, магістрантам, аспірантам, психологам, соціальним педагогам) / Кол. авторів: Пащенко М. І., Пащенко Д. І., Перепелюк Т. Д. Умань, 2008. 179 с.
14. Роль психологічної діагностики у роботі з учнівським колективом. *Позакласний час*. №5-6, 2001.

VI. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

(Зразок оформлення титульної сторінки до звітних матеріалів)

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ВІКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ (ВИРОБНИЧОЇ) ПРАКТИКИ
здобувача (ки) _____ групи**

(прізвище та ім'я здобувача)

у термін із _____ до _____

База практики: _____

“Допущено до захисту”

МП

(Директор школи)

Керівник від бази практики

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від факультету

Навчально-методичне видання

Автор: Коць Михайло Онисимович

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

методичні рекомендації до вивчення освітнього компонента

Друкується в авторській редакції